

Zijn zus Evy

‘Ik wilde in zijn plaats sterven’

Andy (22) deed mee aan het programma *Hart voor Mekaar*, de uitzending zal hij echter nooit kunnen zien. Hij stierf op zestien december aan kanker. Zijn zusje Evy (20) vertelt over het leven na de dood van haar grote broer.

Evy: “Van alle mensen kende Andy mij het best. En ik hem. Nu hij dood is, gaat niemand ooit nog helemaal weten wie ik ben. Doodgaan is niet mooi, het is steenhard. Het ene moment zag je Andy ademen, het volgende niet meer. Ik heb mijn hoofd op zijn borstkas gelegd, zoals we zo vaak lagen toen hij nog leefde. Geprobeerd zijn hartslag te horen. Maar dood is dood.”

Heb je Andy daarna nog gezien?

“De dagen na zijn dood zijn we elke dag bij hem geweest. *Word wakker*, heb ik zelfs nog gezegd. Onnozel, ik weet dat het niet kan. En toch probeerde ik het.”

Wist hij dat hij ging sterven?

“Hij wilde leven, maar niet met beperkingen. Dus heb ik mee zijn wilsbeschikking getekend. Als er iets zou gebeuren waardoor hij niet meer volledig kon genezen, wilde hij niet meer verder leven. Hij wilde dat ik op dat moment zou zeggen dat het gedaan was, als hij het niet meer kon. We hadden daar

lang over gepraat, en ik zou het gekund hebben. Omdat hij het ook voor mij zou doen. Uiteindelijk hebben we samen, met ons gezin en de dokters, beslist dat het gedaan was.”

Hebben jullie afscheid kunnen nemen?

“De laatste avond dat hij hier thuis was, voelde hij iets. Hij stond hier, vroeg of ik niet bij hem wilde slapen. *Het is de laatste keer*, zei hij. Ik heb dat toen een beetje weg-gelachen, heb het niet gedaan. Nu heb ik daar spijt van. De dag erna is hij naar het ziekenhuis gegaan. Daar hebben ze hem op een gegeven moment in coma gebracht en is hij gestorven.”

Hoe heb je het voorbije jaar beleefd?

“Ik had het liever allemaal in zijn plaats gedaan. Zijn pijn overgenomen, zelfs in zijn plaats gestorven. Maar dat kon natuurlijk niet. We zijn er wel altijd voor hem geweest. Ik ben drie maanden met niets anders bezig geweest dan met Andy. Dag en nacht waren

we bij hem, zelfs op intensieve verzorging. Hij was bang. Bang van naalden, bang van de beenmergpuncties, bang om dood te gaan. Daarom bleven we bij hem. Ons hele gezin was er elke dag. Om te praten, om te lachen.”

Wat is het laatste wat hij tegen je zei?

“*Ik zie u graag*, zei ik tegen hem. *Ik u ook*, zei hij. Dat was het laatste. Toen hebben ze hem in coma gebracht. *Tot straks*, zei ik. Omdat hij eerder al in coma had gelegen, en er telkens weer was uitgekomen.”

Veranderde Andy toen hij zo ziek was?

“Nee. Andy bleef gevoel voor humor hebben. Iedere zomer gaf hij een barbecue voor vrienden. Dit jaar lachte hij de hele tijd dat ze moesten opletten met verbrand vlees, omdat je daar kanker van kan krijgen. Of dat ze voorzichtig moesten zijn met hem, omdat hij kanker had. Of dan riep hij in paniek dat ik moest komen, omdat hij koorts had. Om te lachen. Andy was zó hilarisch. Zó fan-

‘Andy’s as zit in een hangertje dat aan de muur hangt. Ik wil het risico niet lopen hem nog eens te verliezen’

tastisch. Overal waar hij kwam, vulde hij de hele kamer.”

Wat doet de dood van Andy met jullie gezin?

“Er zit een gat in ons gezin, een enorm gat. Maar we komen er sterker uit. We waren sowieso al heel hecht. Andy kon zelf geen kinderen krijgen. Hij was bestraald, daar word je onvruchtbaar van. Maar hij keek zo uit naar onze kinderen, die van mij en mijn broer. De vrouw van mijn oudste broer moet volgende week bevallen. Andy zou peter worden. Mijn papa neemt het over, Andy heeft hem gevraagd om het in zijn plaats te doen. We weten alleen niet hoe we ervoor

moeten zorgen dat het kindje Andy leert kennen, wat we moeten vertellen.”

Wat mis je het meest?

“Andy zelf. Hij was een geweldig mens, dacht altijd eerst aan anderen. Ik ben zo trots dat hij mijn broer was. Als hij het ziekenhuis binnenging, nam hij me op zijn schouder en droeg hij me naar boven. Ook al voelde hij zich slecht, hij bleef gaan. Sommige mensen geloofden zelfs niet dat hij kanker had. Pas op het einde moesten we hem helpen met zijn verzorging.”

Andy stierf iets meer dan een maand geleden. Hoe gaat het nu?

“Andy heeft zo veel achtergelaten, dat hij gewoon aanwezig blijft. Ik heb van hem een cd gekregen. *Voor de beste zus en de liefste en de mooiste*, heeft hij erop geschreven. Ik heb zijn autootje gekregen. Zijn schoenen liggen nog in de koffer, zijn foto’s hangen er nog... Ik laat het zo, vind het gezellig. Hij heeft een clip opgenomen. Op het einde springt hij omhoog. Dat vind ik een heel mooi beeld.”

Je had een ontzettend sterke band met Andy. Blijf je die voelen?

“In mijn hoofd praat ik voortdurend met hem. Ik heb een tatoeage op mijn pols, een muzieknoot in de vorm van een A. En een deel van zijn as zit in een hangertje. In het begin hing het aan een armbandje, maar het is er een keer afgevallen. Nu hangt het daar aan de muur. Ik durf het niet meer te dragen. Ik wil hem niet nog eens verliezen.”

TEKST: MAARTJE SWILLEN • FOTO'S: JOHANNES VANDE VOORDE

INFO Het verhaal van Andy zie je op 28 januari in *Hart voor Mekaar* om 20u40 bij vtm